

55ste vergadering

Dinsdag 9 maart 2004

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 141 leden, te weten:

Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Bos, Van den Brand, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming, Van Dijk, Van Dijken, Dijkema, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteyn, Duyvendak, Eerdmans, Eijsink, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Van Gent, Gerkens, Giskes, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Van Hijum, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Lambrechts, Lazrak, Leerdam, Van Lith, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Oplaat, Örgül, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rijpstra, Rouvoet, Samsom, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Tichelaar, Timmer, Timmermans, Tjong-A-Ten, Tonkens, Veenendaal, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verburg, Verdaas, Vergeer, Verhagen, Vietsch, Visser, Van der Vlies, Vos, Bibi de Vries, Jan de Vries, Klaas de Vries, Waalkens,

Weekers, Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heren Remkes, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Donner, minister van Justitie, Kamp, minister van Defensie, Hoogervorst, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Van Geel, staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, en Rutte, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van Aartsen, wegens ziekte;

Van Vroonhoven-Kok, wegens zwangerschapsverlof, de gehele week;

De Nerée tot Babberich, wegens verblijf buitenslands, de gehele week;

Van Heteren, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ingekomen is de volgende brief

van de heer Van den Brand, lid van de fractie van Groen-Links:

"Waarde voorzitter, geachte collega's

Het gedicht 'Onzekerheidsprincipe' heb ik de afgelopen tijd vele malen gelezen, voorgelezen en herlezen.

Onzekerheidsprincipe

Wie ziet dit landschap zodat het bestaat
niet ongebeurd verdwijnt in golven licht
maar in een toekomst verder gaat
met onbekende vaart. Ik sta hier
maar begrijp zoals gewoonlijk niets en
snak naar vaste grond onder mijn voet.
Hoewel verplicht om te verstoren
Wat ik weten wil wou ik toch lezen
Wat hier niet geschreven staat.

Na mijn hartinfarct van december 2002 heb ik geknokt voor mijn terugkeer in de Kamer. Het blijft bij een paar maanden. Ik verlaat de Kamer. Ik krijg belasting en belastbaarheid niet bij elkaar. Mijn lijf wil het niet. Willen en kunnen, sporen niet. Mijn harde en verdrietige conclusie is dat de door mij zozeer gewenste reïntegratie is mislukt. Voor 15 december 2002 was ik een topsporter, ik word het niet meer.

'...Verander de wereld, ze heeft het nodig...', schreef Brecht ooit. Daarom blijf ik maatschappelijk actief. In nationale en internationale netwerken rond duurzame ontwikkeling. In een lagere versnelling en aangepast aan mijn ritme van leven.

Voorzitter

De bescherming van natuur- en landschap houden mijn passie. De noodzaak van een ommekeer in de agrarische sector wordt steeds groter.

Vanuit dat perspectief ga ik zelf ook een beetje meer boer zijn...!

Ik wil mij ook inzetten voor de herwaardering van de smaakpapil. 'Contre la mal bouffe et pour la bon bouffe', om met José Bové te spreken.

Ik vond het fantastisch dat de koks van de Tweede Kamer in de week van de landbouwbegroting kozen voor biologisch, heel logisch. De smaakvervlakking verpest ons culinaire erfgoed. De gemakkelijker smaken domineren ons bord, de moeilijkere smaken dreigen te verdwijnen.

Het culinaire vertoog is ook van toepassing op onze politieke cultuur. De McDonaldisering van de politiek leidt tot politiek als een snelle hamburger.

Gemaksvoedsel. Snel verorberd en... snel vergeten. Wij verliezen daarmee de politiek als een ingewikkelder gerecht waar je wat voor moet doen... Wat je moet leren waarden...

Ik wil me meer laten inspireren door wat dichters en filosofen geschreven hebben en minder door wat journalisten morgen zouden kunnen schrijven.

En door wat onze eigen parlementaire geschiedenis ons te leren heeft. Ik wens jullie maar eigenzinnigheid en eigenwijsheid toe, het hebben van eigen zinnen en het zingen van een eigen wijs!

Ik hoop dat jullie elkaar maar zullen verrassen, minder voorspelbaar en sleets op elkaar zullen reageren.

Dat politiek spannend is, de moeite van het volgen waard. In dit huis, vooral in dit huis, dient de democratie gekieteld te worden.

De waarde van verschillen dient hier een groot goed te zijn en te blijven. Dat vraagt om nieuwsgierigheid: Waarom denkt de ander zoals hij/zij denkt?

Vrienden, het loslaten van de eervolle 'hoedanigheid' van Kamerlid doet zeer.

Maar jullie loslaten, doet heel erg zeer.

Toch komt het ook goed.

Rust is nodig voor herstel. Ik wil eerst weer vrij en ongedwongen kunnen ademen. En vrij zijn van angst.

Dank aan eenieder, alle bewoners van dit bijzondere dorp, want een durrep is het, dat ik in uw gemeenschap mocht zijn...

Ter afsluiting een van de mooiste teksten van Brecht, het openingskoor uit het leerstuk 'de ja-zegger en de nee-zegger':

Vooral belangrijk is het leren overeen te stemmen
Velen zeggen ja
En toch is er geen overeenstemming
Velen worden niet gevraagd
En velen zijn het eens met het verkeerde
Daarom:
Vooral belangrijk is het leren overeen te stemmen."

(Applaus)

De **voorzitter**: Geachte heer Van den Brand. Met meer dan 60 anderen trad u na de verkiezingen op 23 mei 2002 ± het lijkt alweer heel lang geleden ± als nieuw gezicht onze Kamer binnen. Geheel nieuw was u echter niet voor iedereen, want voorafgaand aan uw Kamerlidmaatschap bent u vele jaren actief geweest in het "veld" van landbouw en natuurbeheer. U had al aan verschillende bijeenkomsten met Kamerleden over zogenaamde "groene" onderwerpen deelgenomen. Daarbij was het uw latere collega's al opgevallen hoe deskundig, origineel en gedreven uw inbreng steeds was.

Na de verkiezingen bent u dan ook actief geworden binnen de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. U hield uw maidenspeech in het door u zelf aangevraagde interpellatiedebat over het structuurschema Groene ruimte op 31 oktober 2002. Aangezien het oude structuurschema was verlopen en er nog geen nieuw was opgesteld, heeft minister Veerman toen op uw verzoek een noodwet aangekondigd die door het leven gaat als de Van den Brandwet.

Als het niet via de wet is, dan is het via de schaapskuddes dat u uw naam gevestigd heeft, in dit laatste geval in een gezamenlijke motie met mevrouw Snijder-Hazelhoff. U wist

toen te bewerkstelligen dat de begrazing door gescheperde schaapskuddes ± u ziet, ik kan ook dichtend ± kon worden opgenomen als herstelmaatregel binnen het overlevingsplan Bos en natuur. Maar het meest bent u toch opgevallen vanwege uw enthousiasme, uw gedrevenheid, uw vriendelijke uitstraling en uw betrokkenheid bij het wel en wee van vele mensen.

Wij misten u al toen u vanwege gezondheidsproblemen ± u schreef erover ± in december 2002 moest besluiten het kalmer aan te doen en wij waren enorm verheugd over uw terugkeer in de afgelopen herfst. Helaas is het Kamerwerk toch een te grote fysieke belasting voor u gebleken. In een interview in de Volkskrant op 15 december 2003 toonde u zich daarover zeer teleurgesteld. "Voor het eerst in mijn leven wilde ik iets wat ik niet kon", zei u daar. En in een gesprek met mij, ook in december, zei u het gevoel te hebben "constant in de vijfde versnelling te hebben gereden". In uw brief die ik zojuist mocht voorlezen, brengt u uw gevoelens op indrukwekkende wijze naar voren.

Geachte heer Van den Brand, beste Arie, we zullen uw gedrevenheid en kennis van zaken missen in de Tweede Kamer. We zullen u vooral ook missen als een zeer collegiaal lid van onze Kamer. U blijft, zo heb ik begrepen, wel actief voor uw fractie en u zult blijven opkomen voor het welzijn van dieren, planten en agrariërs in Nederland en in Europa. Maar het belangrijkste is toch uw gezondheid. Ik wens u daarom namens ons allen het aller, allerbeste toe en ik wens u veel succes en vooral ook plezier bij uw verdere werkzaamheden en activiteiten. Heel veel dank!

(Applaus)

De **voorzitter**: Van dit ontslag is mededeling gedaan aan de voorzitter van het Centraal Stembureau en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De overige ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.